

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням вченої ради

НДІ інтелектуальної власності НАПрН
України

28 квітня 2026 року (протокол № 4)

Голова вченої ради

Анатолій КОДИНЕЦЬ

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом директора НДІ інтелектуальної
власності НАПрН України

від 28 квітня 2026 р. № 66-к-а

Директор

Анатолій КОДИНЕЦЬ

ПОЛОЖЕННЯ

**про наукового керівника здобувачів ступеня доктора філософії в
Науково-дослідному інституті інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України**

м. Київ-2026

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», Закону України «Про академічну доброчесність», Закону України «Про запобігання корупції», Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» (зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів № 283 від 03.04.2019 р., № 502 від 19.05.2023 р.), Постанови Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 «Про затвердження порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», Положення про академічну доброчесність у Науково-дослідному інституті інтелектуальної власності Національної академії правових наук України.

1.2. Положення про наукового керівника здобувачів ступеня доктора філософії (далі - Положення) в Науково-дослідному інституті інтелектуальної власності Національної академії правових наук України (далі - Інститут) визначає порядок призначення, зміни наукового керівника здобувачу ступеня доктора філософії, регламентує критерії щодо надання права доктору філософії (кандидату наук) здійснювати наукове керівництво дисертацією аспіранта (здобувача поза аспірантурою), формулює права та обов'язки наукового керівника.

II. ПОРЯДОК ПРИЗНАЧЕННЯ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

2.1. Аспіранту протягом місяця з дати наказу директора Інституту про зарахування призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників Інституту, які мають науковий ступінь та відповідну наукову кваліфікацію.

2.2. Науковий керівник здійснює наукове керівництво науковою

роботою аспіранта над дисертацією, проведенням його власного наукового дослідження, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи і відповідає перед вченою радою Інституту за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

2.3. Для здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта (здобувача ступеня доктора філософії) науковому керівникові щороку відводиться навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановлених Інститутом для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження - для наукових працівників).

2.4. Рішенням вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники, у тому числі один з яких може бути представником іншого закладу освіти (наукової установи) або іншої установи/організації з відповідним розподілом навантаження та обов'язків між ними або змінено наукового керівника.

2.5. Вчений, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше п'яти здобувачів.

2.6. Вчена рада Інституту може прийняти рішення про надання дозволу керівництва аспірантами кандидату наук (доктору філософії) з числа науково-педагогічних працівників Інституту, рівень наукової активності якого засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох з наступних умов:

1) наявність наукової публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН (у тому числі у співавторстві);

2) наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, та/або авторських свідоцтв, та/або патентів загальною кількістю п'ять досягнень;

3) позитивна динаміка цитувань наукових праць;

4) наявність виданого підручника чи навчального посібника, що

рекомендований МОН, іншим центральним органом виконавчої влади або вченою радою Інституту, або монографії (у разі співавторства - з фіксованим власним внеском);

5) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня;

6) участь у міжнародному науковому проєкті/залучення до міжнародної експертизи;

7) проведення навчальних занять іноземною мовою (крім мовних навчальних дисциплін) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік;

8) робота у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або Акредитаційної комісії, або їх експертних рад, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН (зазначеного Агенства, або Науково-методичної ради) науково-методичних комісій з вищої освіти МОН, або робочих груп з розроблення стандартів вищої освіти України;

9) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проєкту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання;

10) організаційна робота в Інституті на посадах директора, заступника директора з наукової роботи, радника при дирекції, завідувача відділу, ученого секретаря;

11) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена спеціалізованої вченої ради;

12) присвоєння вченого звання професора.

2.7. Вчений, який є доктором філософії (кандидатом наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше трьох здобувачів ступеня доктора філософії.

ІІІ. ОБОВ'ЯЗКИ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

3.1. Науковий керівник зобов'язаний:

- здійснювати наукове керівництво роботою аспіранта над дисертацією;
- надавати аспіранту консультації щодо змісту і методології наукових досліджень;
- сприяти публікації наукових статей аспірантами з наукового напрямку підготовки дисертації:

1) у фахових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України;

2) статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором) (щонайменше одна стаття);

- контролювати виконання аспірантом індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану;

- забезпечувати та контролювати проходження науково-педагогічної практики аспірантом;

- сприяти проходженню захисту дисертації здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії згідно календарного плану його наукової роботи до завершення навчання в аспірантурі;

- відповідати передвченою радою Інституту за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

3.2. Науковий керівник несе персональну відповідальність за своєчасне проходження аспірантом атестацій про виконану навчально-наукову роботу за звітний період, а також проходження науково-педагогічної практики.

Науковий керівник повинен бути присутнім на засіданнях відділу і вченої ради Інституту, на яких проводиться атестація аспірантів. Висновок наукового керівника є вирішальним.

3.3. У разі невиконання навчально-наукової роботи аспірантом, науково-

педагогічному працівнику, який здійснює наукове керівництво над аспірантом не зараховується наукове навантаження на керівництво аспірантурою.

3.4. Після отримання остаточного варіанту дисертаційної роботи науковий керівник:

- складає письмовий висновок, в якому характеризує якість роботи, зазначає її позитивні сторони, особливу увагу звертає на недоліки, здійснює оцінку роботи здобувача в процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану, мотивуючи можливість або недоцільність подання дисертаційної роботи на попередній розгляд на засіданні профільного відділу (публічної презентації наукових результатів дисертації);

- разом із завідувачем відділу погоджує пропозиції щодо учасників та рецензентів під час публічної презентації наукових результатів дисертації, за результатами якої аспірант отримує висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

3.5. У своїй повсякденній роботі науковий керівник аспірантів повинен:

- постійно підвищувати свою кваліфікацію і комунікаційні навички;
- прагнути до вивчення та впровадження передового досвіду керівництва науковими дослідженнями;

- показувати приклад порядності, толерантності та поваги до чужої думки, надавати допомогу своїм аспірантам в оволодінні навичками й уміннями наукової полеміки та дискусії;

- дотримуватись принципів академічної доброчесності, використовуючи у науковій та дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилаючись на них.

3.6. Якщо дисертація, в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у разовій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник, члени цієї ради та офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки, а Інститут позбавляється права створювати разові спеціалізовані

вчені ради строком на один рік.

IV. ЗМІНА НАУКОВОГО КЕРІВНИКА АСПІРАНТА

4.1. З метою забезпечення ефективної підготовки здобувача Інститут змінює наукового керівника, зокрема у разі:

- припинення ним трудової діяльності на наукових або науково-педагогічних посадах;
- неспроможності виконувати свої повноваження за станом здоров'я або його смерті;
- невиконання своїх обов'язків, визначених цим Положенням;
- відмови надавати висновок за результатами наукового керівництва;
- прийняття в установленому порядку рішення про позбавлення права участі в підготовці та/або атестації наукових кадрів;
- притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства;
- спільного бажання наукового керівника і здобувача;
- в інших випадках, передбачених законодавством.

4.2. Зміна наукового керівника аспіранта здійснюється рішенням вченої ради Інституту і вводиться у дію наказом директора.

4.3. Для розгляду питання щодо зміни наукового керівника аспірант:

- пише заяву на ім'я голови вченої ради Інституту (Додаток 1), яка розглядається на засіданні відділу (до якої прикріплений аспірант);
- додає до заяви обґрунтування теми дисертаційної роботи (з підписами наукового керівника та аспіранта), рішення засідання відділу;
- рішення вченої ради Інституту щодо зміни наукового керівника та теми дисертації вводиться в дію наказом директора.

4.4. У випадку зміни наукового керівника, у зв'язку зі звільненням з Інституту, науковий керівник, який звільняється, до моменту подання заяви на звільнення зобов'язаний розглянути питання про зміну наукового керівника свого аспіранта на засіданні відділу та надати йому пропозиції нових наукових керівників.

4.5. При необхідності зміни наукового керівника, у разі не подання аспірантом заяви про зміну наукового керівника, відділ (до якого прикріплений аспірант), врахувавши спеціальність та тематику дисертаційної роботи здобувача, зобов'язаний призначити наукового керівника серед відповідних науково-педагогічних працівників Інституту.

V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Дане Положення розглядається й ухвалюється вченою радою Інституту та вводиться у дію наказом директора.

5.2. Зміни та доповнення до Положення розглядаються й ухвалюються вченою радою Інституту та вводяться у дію наказом директора.

Додаток 1

Голові вченої ради НДІ
інтелектуальної власності
НАПрН України, доктору ,
професору

ПІБ
Аспіранта (ки) _____ курсу
денної (заочної) форми навчання
спеціальності 081 Право
(D8 Право)
ПІБ

Заява

Прошу Вас на засіданні вченої ради змінити мені наукового керівника з
доктора юридичних наук, професора *ПІБ* на доктора юридичних наук,
професора *ПІБ* та затвердити / перезатвердити (у разі зміни теми) тему
дисертації у редакції:

« _____ » у зв'язку зі
звільненням *ПІБ* з Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності
НАПрН України (або інша причина).

Дата

(підпис)

ПІБ аспіранта

Візи:

- попередній науковий керівник аспіранта,
- новий науковий керівник аспіранта.